

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGELTLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Elofizetési arak:		Videkre küldve:	
Helyben.		16 kor. — fill.	
Egy evre . . .	10 kor. — fill.	Egy evre . . .	16 kor. — fill.
Fel evre . . .	5 . . .	Fel evre . . .	8 . . .
Negyed evre . . .	2 . . .	Negyed evre . . .	4 . . .
Egy hora . . .	1 . . .	Egy hora . . .	1 . . .
Egyszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. KÖRÖCZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többre megjelölt hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Vasuti minisztérium.

(A kormány felhivatalos nyilatkozata.)

A »Budapesti Napló«, a kormány felhivatalos lapja most vezércikkben foglalkozik a vasuti minisztérium terével s a cikk tartalma határozottan azt jelenti, hogy a kormány a vasuti minisztériumot ha nem is közvetlen közel, de nem is nagyon messze jövőben létesíteni fogja.

Lesújtóan indokolja meg a cikk a vasutminisztérium szükségét, mikor kerekén kijelenti, hogy azt a katonaiszemponttesszükségessé. Megtudjuk aztán a cikkből, hogy a mostani üzletvezetőségeket vasuti igazgatóságokká alakítgatszükségessé. Megtudjuk aztán a cikkből, hogy a mostani üzletvezetőségeket vasuti igazgatóságokká alakítgatszükségessé.

A katonai szempontot rendkívül fontosnak jelenti a cikk. A vasutak czélszerűségét nélkül — olvassuk — ma már egyáltalán nem lehet háboruszkodni, vagyis oly állam, melynek vasuti berendezései nem felelnek meg a stratégiai követelményeknek, már a háboru előstadiumában, mozgósításkor, oly hátrányban van, hogy a hadjáratot elveszítette, mielőtt hadserege felvonult.

A cikk aztán elárulja, hogy a közös hadügyminisztérium a magyar vasutak szer-

vezése és berendezése iránt nagy érdeklődéssel viseltetik s azt szeretné, ha a vasuti ügyekre való befolyását erélyesebben gyakorolhatná. Arra törekszik tehát, hogy egy-egy hadtestparancsnokság területén egy-egy vasuti igazgatóság jöjjön létre, mely szoros összeköttetésben állana az illető hadtestparancsnoksággal, minden, a mozgósításra vonatkozó vasuti ügyet a katonai méltósággal együtt közvetlenül intézzen el, illetve tartson nyilván. Mozdósításkor az egyes hadtestparancsnokságok egy-egy egységet képeznek, mely már béke idején is folytonosan meggyőződhet arról, vajjon a területéhez tartozó vasuti igazgatóság már béke idejében minden előkészületeket megtette a háboruban reá váró teendők akadálytalan lebonyolítására.

Ha összehasonlítjuk a hadtestparancsnokságoknak Magyarországon való székhelyeit és az eddigi vasuti üzletvezetőségek központjait, azt találjuk, hogy a Magyarországon székelő hadtest parancsnoksággal szemben (a hadtestparancsnokság Budapest, 5. Pozsonyban, 6. Kassán, 7. Temesvárott, 12. Nagy Szebenben és 12. Zágrávbán.) 9 üzletvezetőség áll, a következő központokkal: a jobbparti és balparti üzletvezetőség Bpest, Miskolcson, Aradon, Szombathelyen, Debreczenben, Kolozsvárott, Szegeden és Zágrábban. Ha feltételezzük, hogy a jövőbeli egy-egy hadtesthez tartozó vasuti igazgatóságoknak nem éppen a hadtestparancsnokság színhelyén, hanem csak annak területén kellene áll-

ma szólnia, mert nem a hivataloskodás kényelmességéről, hanem a czél eléréséről van szó, akkor a 4., 6., 7., 12. és 13 hadtest mellé csak a jelenleg is Budapesten, Miskolcson, Szegeden, vagy Aradon, Kolozsvárott és Zágrábban állomásozó üzletvezetőségeket kellene berendezni önálló vasuti igazgatóságokul, míg Pozsony egy újonnan felállítandó ily igazgatósággal volna ellátandó, a mostani többi üzletvezetőség pedig a hadtestterületekhez képest bolvadna a rendszeresítendő igazgatóságokba.

Ennyit jelent vasuti terveiről felhivatalosa utján a kormány. Látható, hogy az egész reform a hadügyminisztérium követelése és ha tényleg létesül, közös tábornokokkal igazgatott sárga-fekete, katonai vasuthálózatunk lesz, kiszámíthatlan sérelmére, kárára önálló államiságunknak, kereskedelmünknek és nemzeti törekvésünknek, magyarosításunknak.

Az egész cikkből, mely a magyar állami vasutak gyászjelentése, nekünk debreczenieknek a dolgoknak ilyen fordulatát megdöbbenve kell tudomásul vennünk, mert látjuk, hogy Debreczent mégis megakarják fosztani a vasuti főhivaltól. Így tehát most már csakugyan mindnyájunknak a gátra kell állani, hogy Debreczent ne érje ez a mellőzés és hátraszorítás.

A délibábok hazája.

(Debreczeni szerzők sikere.)

Ösmeretes olvasóink előtt, hogy Lovász János a jeles debreczeni író darabot írt a debreczeni népeletről és a gyönyörű Hortobágyról, a melyhez fényképfelvételeket Haranghy György amateur-fényképezőnk készített és hogy még a nótázás se maradjon el, Dóczy József pedig eredeti magyar dalokkal járult a hatás emeléséhez.

»A délibábok hazája« f. hó 16-án került színpadra a budapesti Uránia színpadon a legteljesebb tetszést aratva. Mi akik ösmerjük Lovász Jánosnak az eredeti magyar író tehetségét és a Debreczen iránti szeretetét, előre jósoltuk, hogy darabjával sikert fog aratni és fényes sikert is aratott, noha nem tartozik a fővárosi írók és nyírók czéhébe, a mi pedig a budapesti kritika mérlegét igen sokszor érzékenyen teszi.

A midőn mi tehát őszinte örömmel jelentjük Lovász János íróársunk ezen sikerét, mely egyszersmind a debreczeni népi iránti országos szeretetet, érdeklődést is bizonyítja, itt közlünk néhány bírálatot, mely a budapesti lapokban jelent meg. Olvasóink e néhány bírálatból, ösmeretéből is megíthetik, hogy Lovász János szülővárosáról és

annak népeletről eredeti, becses, teljes sikerű, irodalmi értékű darabot alkotott,

A »Házánk« például ezt írja:
 A délibábok hazája 3 részben, 170 képpel és számos mozgóval. Irta Lovász János. Eredeti fényképfelvételeit készítette Haranghy György. Bemutató előadása aug. 16-én. Az uránia-színház negyedik évét újabb irányának mindenben megfelelő darabbal, a délibábok hazájával nyitja meg. Az új irány: megmutatni, hogy az Uránia-színház semmit nem másol, hanem a leg egyszerűbb fényképtől a legmozgalmasabb és leghosszabb kinematogrammig, mindent és maga készít, a maga czélja szerint és a maga szerzőinek, íróinak invencziója szeméremmel. A délibábok hazája a legkézzelfoghatóbb bizonyíték arra, hogy nincs az a tözsgyökeres magyar téma, amit immár az Uránia-színház a maga erejéből, modernül és hatással színre hozni ne tudna. Ebben a darabban Debreczen történelméről kezdve, amely maga is át meg át van szövegeve a legérdekesebb kitérésekkel, végighaladunk minden néven nevezendő ide tartozó földrajzi, néprajzi, gazdasági, kereskedelmi, irodalmi és népeleti jelenségen. Minden kép régi jó ismerőse annak, aki valaha Debreczent látta. S vannak Haranghynek még szenzációi is. Sikerült, most először,

tökéletesített technikával a délibáb lefotografálni. Ez a kép nyitja meg és fejezi be az előadást. Azután az ideibő termést adó nagy aratást 14 oly beszélő képen mutatja be, amelyekhez még szöveget sem kellett írni, mert magukban is beszélnek. A nagy magyar Alföldnek költői áttekintését tartalmazza a bevezető rész, mely Debreczen látóképeinek feltűnésével ért véget. Az I. rész Debreczen történelméről indul ki. Rövidre fogva mondja el, miképp lett a nagy Magyar Alföld emporiumává, a régi híres vásárok helyévé, hogyan nyerte ki váltásait, miképpen lett ennek a nagy darab magyar földnek szellemi centrumává is.

A II. rész Debreczennek, a szerző szerint ennek a kívánatos parasztkönyveskének, szépsége titkait fedezi fel. A tanyai élet, a szénabehordás és az ideibő aratás képei következnek sorra, annyi közvetlen adottsággal, amennyit csak eredeti felvételek adhatnak. A talyigások versenyével végződik ez a II. rész. A III. rész Hortobágyot rajzolja meg az ő 42,000 holdnyi terjedelmének megfelelő respektussal és szeretettel. Mi több, valóságos költői ihlettel és mindvégig hangulatosan. Az utolsó felvonást a juhászok csacsiversenye és a csikóverseny mozgóképei élénkítik.

Német professzorok az egyetemen.

A hivatalos lap tegnapi számának hirdetése szerint valami spanyol nevű strassburgi német egyetemi magántanárt neveztek ki a bpesti egyetem olasz nyelvi és irodalmi tanszékére. Ez a második eset, hogy német professzort ültetnek az első magyar egyetem katedrájára. Tudvalevően a francia nyelv és irodalom tanszékét is német emberrel töltötték be. Ha még valami tudományos kitünőségek volnának ezek a félig német, félig francia és spanyol urak, hát valahogyan csak belenyugodnánk, de ezen urak tényleg, mint a francia irodalom importált tanáráról már ma senki sem tagadja, olyan tudományos és irodalmi közepszerűségek, a melynek középiskoláinkban tucat számba vannak. E tényt konstatálva, fájdalmas kétségünkkel ismerjük el, hogy tudományos kiválóságunk sem a francia, sem az olasz nyelvészet és irodalom terén nincsen. De hát miért nincsen? Talán a magyar ifju képtelen a francia, olasz, angol stb. nyelv meg tanulására? Ezt nehéz volna allítani s még nehezebb lenne bebizonyítani. Az okot másról kell keresnünk. Abban a mélyseges korrupcióban, amely egyetemi és tudományos körökben uralkodik.

Évtizedeken át — kivéve a tisztességgel kiveendőket — a bpesti egyetemi kiválóságoknál nem a tehetség, tudomány és az érdem volt a döntő, hanem a politikai szolgálat, a kortes érdem, a nepotizmus, a klikknek tett szolgálat. Ennek következtében az egyetemen nem az igazi tudósok nemes idealizmusa, hanem a tudományos stréberek uralkodása lett kizárólagossá. A közepszerűségekből lettek tudományos nagy hatalmasságok semmitől sem féltek annyira, mint attól, hogy valami uton-modon mégis felnevelkedhetik egy igazán komoly és tudományos ifju nemzedék. Annyi természetrajzi ismeretök ez uraknak mégis volt, hogy tud-

tak, hogy ott, hol a burján, a paraj és a gyom buján tenyész, a gyümölcsöt hozó növény magától elpusztul. Rávetették tehát magukat a tudós burján, gyom és paraj nevelésre s tényleg ebbeli munkásságoknak meglepő eredménye is lett, mert a dudva és a gizgaz felverte tudományos és szellemi életünk egész mezejét. Ha itt-ott kihajtott egy-két igazán nemes gyümölcsöt ígérő tudományos palánta, csakhamar elcsenevezedett, kisérgült és elpusztult, mert a buján tenyésző dudva és burján elvonta tőle a talaj tápláló nedvességével egyetemben a nap éltető melegét és világosságát is.

E körülmények magyarázzák meg a mostanihoz hasonló német professzori importot. Csakhogy ez így nincsen jól. Ezen segíteni kell. De ki segít? A közoktatási miniszter-e vagy a parlament? A parlament nem ér rá ilyes dolgokkal foglalkozni. Az örökös személyes torzsalkodások, a kicsinyes cselszövések, az üzlethajhászás s más hasonló dolgok nem adnak időt a nemzet idealisabb javaival való foglalkozásra. A közoktatási miniszter egymagában gyöngye ilyen feladatok megoldására, de aztán inkább is szeret tárczája ügyköreinek kellemesebb oldalával foglalkozni. Finom, szentív egynemisége nem is való arra, hogy Herkules egyik legkellemetlenebb munkájának elvégzésére, az Augias istállójának kitakarítására vállalkozzék. De azért ne essünk kétségbe, a közszellem az a frisebb, nemesebb és egészségesebb szélesapása, amely az utóbbi években a közelet annyi tisztító munkáját elvégezte, a tudományos intézetek falai közé is be fog hatolni. Igaz, hogy ehhez még sok idő kell, de talán még sem lesz egészen későn!

Gyorsirói életünkből.

A „Debreczen“ olvasóközönsége, kivált az utóbbi időben, gyakran volt abban a

helyzetben, hogy a városunkban elhangzott beszédeket nem csak hallás de olvasás útján is élvezhette. Természetes dolog, hogy ilyen általános lelkesedés alkalmával észébe sem jut az embernek, hogy még a felett is gondolkozzék. vajjon mimódon történhetik az meg, hogy az ő eljenzése, helyeslése, tapsa vagy akár milyen közbe kiáltása szépen be van írva a szónok azon szavai után, a melyek kebeléből elő csalták. Ennek igen egyszerű magyarázata az, hogy a szerkesztő baci fegyveresen szokott ám jönni minden fontosabb gyűlésre, hogy az ottan elhangzott szavakat mind foglalja eljve, kiszolgáltatassa olvasó közönségének. Ezek a fegyveresek a gyorsirók, a kikről bátorkodom egyet s más elöadni, ha általa olvasóimban e kedves művészet, a gyorsírás iránt figyelmet, rokonszenvet ébreszthetnék.

Talán épen „apostol-járás“ van, a mikor, amikor a lelkesedés csak úgy ömlik át emberről emberre, kik sietnek a gyűlés helyszíne felé. A hallgatóság nagy tömege közepett áll az emelvény, a melynek egyik asztala mellett a nagy eljenzés között megérkezett szónokok ülnek, másik mellett a város közismert hírlapírói, a harmadik mellett ismeretlen arcú fiatalok, a kik közül a szónoklat alatt öt perczenként felváltva majd az egyik majd a másik hajlik papíra fölé. Ezek a gyorsirók. Nem olyan komoly, magasztos gondolat sugárzik le homlokukról, mint a milyeneket épen a szónok szór szerte szet, de tele vannak ök is lelkesedéssel. Hogyne! Hiszen ök nemcsak az általános lelkesedés hatása alatt állanak, illetve ülnek, mert erről a privilegiumról sem szabad megfeledkeznünk, de még az is mily felemelő érzést költ bennünk, hogy kezökben

... „a lomha tollnak
Röpke szárnya támad,
S csoda gyorsan folynak
Nyomán a szavak.

A Független Magyarország ezt írja:

A délibábok hazája. Az Uránia-színház ma este tárta fel kapuit a nyári szünet után. A színház ágis vezetősége új darabbal nyitotta meg előadásainak sorozatát. „A délibábok hazája“ czímen Debreczen városát és a Hortobágy pusztai életét ismerteti. A színház negyedik évében új irányt szándékozik követni; ismertetni egyrészt a magyar városokat és megmutatni másrészt, hogy a színház a legegyszerűbb fenyképtől a legmozgalmasabb kinematogrammig mindent maga készít a maga czélja és a szerző intencziói szerint. Szerencsés ötletnek tartjuk, hogy éppen Debreczennel a színhágyarság ezzel az erős várával és a Hortobágygyal, a magyar pusztai élet jellemzésével kezdje meg a színház is az új irányt. Mert aki még Debreczent nem ismeri, akár magyar, akár idegen, azt valóságos elragadja és elbájozza e nevezetes város kulturális és anyagi erejének éles szemmel, meleg szeretettel, költői erővel és nem egy helyen sok elnességel megírt ismertetése. A darab három részből áll. Az első Debreczen históriáját vázolja, miképen lett a nagy Magyar Alföld emporiuma, a híres városok helye és hogyan fejlődött kálvinista Rómává. A második rész a néptípusokat rajzolja, kezdve a czivisen, a debreczeni talyigásig. A harmadik rész a Hortobágyat varázsolja elénk, ezt a rengeteg területet tanyai életével, híres állattenyésztésével és ősmagyar alakjaival. Mindezt hangulatosan, költői lendülettel és kitűnően sikerült fotografikus és kinematografikus felvételekkel,

melyek kedves magyar dalok kísérete mellett vonultak el előttünk. Mindent összevéve a szöveg írója Lovász János és szerzőtársa Haranghy György műkedvelő fényképész és igen derek munkát végzett és a aki a darabot megnézi, igen kellemesen tölti el idejét.

*

Az „Egyetértés“ ezt írja:

Az Uránia színház ma kezdte meg előadásait, a nyári szünet után. A délibábok hazája színmű érdekessé, tőzgyökeres magyar darabbal. A darab szerzője, Lovász János végig vezet bennünket Debreczen históriáján amely átmege át van szöve a legérdekesebb kitérésekkel, minden néven nevezendő ide tartozó földrajzi, néprajzi, gazdasági, kereskedelmi, irodalmi és népeleti jelenségen. — Majd a Hortobágyot rajzolja meg érdekesen és szeretettel. A közönség szívesen hallgatta az új darabot és sokat tapsolt egy a szerzőnek, mint Haranghy György, az ismert amateur fényképésznek, a ki a sikerült felvételeket készítette.

A Pesti Napló ezt írja:

A délibábok hazája. Szép magyar darabbal nyitotta meg ma este az Uránia-színház a szezonját. Lovász János debreczeni író, a maga városáról és annak a környékéről írt A délibábok hazája czímen érdekessé, költői ismertetést, amelyet Haranghy Györgynek százhatvan képe illusztrál. Debreczen históriájával kezdődik az első felvonás, végződik azzal, hogy a Hortobágyon járt angolokat kísérik utjukban. A második felvonás

a kálvinista Róma, belső életét fedi fel. A czivis, a civa, a polgarbál, a tanyai élet s az idej aratás ünnepeinek bemutatása következik érdekes típusokkal telve. Jóizü az a rész, amely a csicsogóról, az embervásárról, a napszámok bőrzéjéről, a bires talyigásokról szól s az utóbbiak versenyével végződik. Az utolsó felvonás a Hortobágyot mutatta be hangulatosan. Látható, hallható a csikósok minden dolga, a pányvavetéstől a szalonna sütésig és véget ér a juhászok csacsiversenyével, s a csikófuttatás mozgóképeivel. Az értékes darabnak megérdemelt nagy sikere volt.

A Budapesti Hírlap ezt írja:

A Délibábok hazája. Megnyitván az Uránia-színház kapuját, első utunk ezen keresztül oda vitt, a hol tiszta szüzességében, ősi ereje virulásában él a szeplőtlen magyarság. Szép, okos és e színház hivatásához méltó bevezetése az új szezonnak. A Délibábok hazája-ban örömmünk tellett; mert a milyen helyes volt a gondolat, hogy a magyar főváros közönségével megismertessék a várost, a mely nemzeti karakterünknek szinte páratlanul sok vonásával ekes: olyan szerencsés volt maga a gondolat megvalósítása is. Ezt a darabot szeretettel, lelkesedéssel és hozzáértéssel csinálták meg. A maga városának, népének, vidékének igaz és mélyseges szeretete kell ahhoz, a hogy Lovász János Debreczen városát, népét, erkölceit, sajátos, de mind a magyarság egyéniségéből fakadt tulajdonságait megfigyelte, megértette és bemutatta. Csak a megértésnek van ilyen jó szeme, ilyen minden ked-

— Hang, beszéd az ajkról
Igy aligha árad,
S gondolat se használ
Fürgébb szárnyakat!

De van az ő lelkesedésüknek komolyabb hátere is, t. i: annak az eszmének harcrosai:

„Szabad magyar szó, hogy többé ne vesszen,
Sőt századokra nyujtsa életét,
Hogy a lelkes ige, mely jatszva röppen,
A hanggal el ne tűnjön szerzte szét;”

Amig így lelkesedünk s velünk lelkesednek a gyorsírók is, kezeik alatt mind több meg több „kutyanyelv” telik meg. (A „kutyanyelv” műszo alatt az ivnek hoszszában négy fele vágott darabjai értik a gyorsírók.) Minden öt perces szakasznak („turnus”) elején és végén pontosan fel van tüntetve az idő, a mikor megkezdett illetve elvégeztetett.

... nők: A gyűlést bezá...
(Hosszan tartó lelkes eljenzés és taps.) Ezzel végződik a gyorsírói stenogramm. De ne gondoljuk, hogy ezzel „elvégeztetett minden.” Még ezután jön a tulajdonképeni munka. Mert a nyomda nem tudja elolvasni az írást, de maguknak is komoly figyelmet és sok körültekintést kíván, hiszen alig irták 8-10-ed részét mindannak, a mit elmondtak s ebből az egészet kell kiokoskodni. Ilyen dolgokat látunk: „a függ... len... és... t... a függetlenségi és negyvennyolczaspárt: körül... egy éve elmondt... néz... eimet azokról... másfél évvel... előtt bekövetkezett változ..., a... úgy a kormány... ba... magába... szabad... vü... t létre... körülbelül egy éve elmondtam nézetimet azokról a másfél évvel ez előtt be-

ves és vonzó apróságot észrebevé látása. A Délibábok hazájának szerzője csakugyan debreczeni író és ez igen nagy hasznára vált ennek a munkájának, mert míg egy részről észrevehető talentuma szinte teljes gazdagságában élénk hozta az anyagot, a mit a tárgya rendelkezésre bocsátott, más részről a kritikája a megértésé volt és előadása is a témája karakterével rokon. Debreczeni lélekkel és debreczeniesen szól a vasárról és a délibábos Hortobágyról, zamatos, tiszta, néha gazdagon virágos magyarsággal, néhol, módjával, czifrázva a szót, néhol foghatós, de egészséges humorral, néhol egy kis elfogultsággal, de mindig azzal az igaz, nagy szeretettel, a mely megértővé és fogékonyvá teszi a lelkeket. Haranghy György fölvételei a megválasztásukban művészszerűen, a kivitelben is a legszebbek, a miket idáig az Urániában láttunk. Kép és szöveg hatásának harmónikus kiegészítésére néha fölhangzik a darabban egy-egy szép magyar nóta és a hortobágyi képek kísérő muzsikájában helyet kap egy színházi zenekarban meglehetősen ritka hangszer — a kolomp is. A tisztavízű magyar darabot nagy gyönyörűséggel nézte, hallgatta és tapsolta a közönség.

Az Alkotmány ezt írja:

A küszöbön álló színházi szezon Uránia színház harangozta be ma bemutatott darabjával. Ujdonsággal kezdte szezonját s az ujdonság mindeu tekintetben méltó a nemes misszióhoz, amelyet az „Uránia” teljesíteni hivatva van. Példatlanul élvezetes estét tölthet az, ki elmegy Lovász János darabját végignézni. Nem száraz tudományosság az, nem összefüggéstelen képsoro-

következett változásokról, a melyek egy a kormányzatban, mint magában a szabadelvűpártban létre jöttek stb. stb. — Az ilyen „rövidítéseknek” a kitalálása s közönséges írásban való leírása az „áttétel.”

Mellözve azoknak a műveleteknek ismertetését, a melyet „simitás”, „kefélés”, „fésülés”-nek stb. szoktunk nevezni, áttérek a dolognak kellemesebb oldalára. Mert igen kellemes emlékek maradnak meg egy-egy gyorsírói áttétel alkalmából. Nem tekintve, hogy sohasem tapasztaltuk a bornak fáradtság elleni kellemetlen hatását, csak azokra az érdekes félreértésekre szorítokozom, a melyek elkerülhetetlenek annyival inkább, mennyivel zajosabb a gyűlés, a melyet jegyezzünk.

Ezek édesítik meg aztán a különben nehéz munkát. Pl. mikor a szónok, a „közshadseregéből” a hobvédséghez áthozott tisztek-ről beszél s a gyorsíró „átkozott” tiszteket ért. — Vagy nemrég, mikor az „Orsz. ref. Tanáregyesület” tartotta szervezőkedő gyűlését, akkor történt, hogy az egyik barátom a szónok ezen szavait „A javaslatot csak más alakban fogadhatom el” úgy értette s írta, hogy „másolatban” fogadhatja el.

Jól esik visszaemlékezni azokra a kis vakációkra is, melyeket a gyorsírás révén élveztünk. (Amikor ezt megemlítem a gyorsírók nevében szándékozom elismerésemnek kifejezést adni derék és kedves tanáraink irányában, kik a gyorsírás kulturális jelentőségét elismerték.) Mert a gyűlés rendezőinek igen kevés gondot adott, hogy vajjon éppen a gyűlés alkalmával a gyorsíródiákoknak nem kellene-e előadason lenni. Tulajdonképpen meg úgy áll a dolog, hogy az ily kötelesség összeütközésnek mi magunk is örültünk, bárha azáltal, hogy a gyorsírói teendők elvégzését vállaltuk magunkra, ne

gondolja senki, hogy a munkának könnyebb végét fogtuk meg. Egész bizonyos, hogy többszörös munkát végeztünk, mint amelyet az iskola követelt volna. Amint egyik társunk is írja a gyorsíróról:

„Gondolatokrafigyelve rohan ték nélkül ironja,
Még csak egy árva betű sem csusz'el sorain
Oly hegyezettésszel törtet, röpül egyre előbbre,
A mily lelkes a kéz, mely jegyeit leköté.
Nem láthatjuk a nagyharcot vívódn agyában,
Itt csak a kész tüneményt, nézi csodálva
eszünk.

S már rövid óra után a szónok aratja babérját,
Az, ki leírta, a kéz, mely feledésbe merült.”

Bálint Antal.

A pusztuló tihanyi visszhang.

Amikor a velencei harangtorony, a híres Campanile összeomlott, hasábokban ontotta könnyeit a magyar zsurnalisztika nagy része. Vezércikkben, tárczában napokon át sirattak a kettéropant harangtoronyt s amikor hajdani dicsőségünk s balsorsunk tanuinak emlékei indulnak pusztulásnak, akkor a magyar közélet vállat von a pusztulás láttára. Regényes váromjai az országnak bomlanak, repedeznek, senki sem törődik velük. A Balaton vidékének büszkeségei, Sziliget, Tatika, Czobáncz, Bezi vara évről-évre pusztul s most a Balaton legregibb poézisan ütött kegyetlen csorbát a könnyelműség, a hagyományos nemtörődőség, a mely a Balaton mentének, de az egész országnak is általános ismert nevezetességét, a tihanyi visszhangot megsemmisíteni engedi.

Mindenki tudja, hogy a tihanyi vissz-

technikával a délibábót lefotografálni. Ez a kép nyitja meg és fejezi be az előadást. Azután az aratást 14 oly beszélő képben mutatja be, amelyekhez még szöveget sem kellett írni, mert magukban is beszélnek.

Tele lesz a lélek poézissal, kedves emlékekkel, hazafias büszkeséggel, ha végignézzük „A délibábok hazája”-t. A hajdan erős magyar faj most is élő típusait hol lehetne máshol keresni, mint a délibábos Hortobágy harmadfélszáz lakójának sorában, vagy Debreczen városának büszke czivisei között? Jól esően ringatózik el a lelkünk a honfiai érzés s a gyönyörűség karjában, míg szemünk előtt a való élet hüseges kepei járnak rendre; erősen hisszük, hogy a fővárosközönsége mohó sietséggel fogja megtölteni a nézőteret. Menjen el ide a kópaloták köves utcáinak faradt lakója s úgy fogja hinni, mintha csakugyan kinnjárna a természet ölében, ahol felfrissül a test és kedvre gyul a lélek. Rövidke élvezet az egész, de elég arra, hogy szörnyű hüséggel rajzolja meg a főváros szürkesége s az erőtlől duzzadó szabad természet birodalma közötti különbséget.

Mi ezt a néhány ösmertetést nem válogatva, de éppen a kezeink közé került lapokból vettük át. Az olvasók a nagy sikert hogy az Urániának e darab hosszu időkig vonzó darabja marad, megítélhetik a közölt ösmertetésekből is. Ez a czimboraság nélküli előismerés, a fővárosi közönség és kritika által a szerzőnek adott előismerés, Lovász János író és munkatársát, buzdíthatja továbbra is, hogy alkossanak a magyarsággért, melynek ösmertetésére oly érzésű, tehetségű hivatott író és művész egyéniségek kelljenek, mint Lovász János és munkatársa, kiknek ezen sikerét örömmel jegyezzük fel.

zat, de a magyar haza szeretetének „felbuzgó melegével s mélységes poézissal megirt előadás. Dicséret illeti a színház igazgatóságát, mely messzemenő törekvéssel iparkodik belé szoktatni a közönséget a színház padsoraiba.

„A délibábok hazája”, amihez ugyan hiába keresnénk képet a londoni és párisi vagy amerikai nagy műintézeteknél, a legkézzelfoghatóbb bizonyíték arra, hogy nincs az a tösgyökeres magyar téma, amit immár az Uránia-színház a maga erejéből modernül és hatással szinre hozni ne tudna. Emellett szerencsés darab még a délibábok hazája, mert szövegírójával a színház írói gárdája jelentős tehetséggel szaporodott. Az a leírás, amit Lovász János zamatos népiességgel ad Debreczenről, méltó példa a többi vidéki nagyvárosnak, hogy ismertetésükkel miképpen kell a bedecker-szerűségen felülemelkedni és irodalmi értékűt produkálni. Ebben a darabban, Debreczen történetjének kezdve, amely maga is át meg át van szöve a legérdekesebb kitérésekkel, végighaladunk minden néven nevezendő ide tartozó földrajzi, néprajzi, gazdasági, kereskedelmi, irodalmi és népeleti jelenségen. Erőssége a poéta-szerzőnek, hogy az ő vidáman néző szempárja mellett ott set enkedik a mükedvelő fotografusnak, Haranghy Györgynek, nem kevésbé vidám, egészséges nézése is, aki még a szerzőnél is hatványozottabb mértékben ontja jellemző képeit az Uránia vásznára. Minden kép régi jó ismerőse annak, aki valaha Debreczent látta.

S vannak Haranghynak még szenzációi is. Sikerült, most először, tökéletesített

hang 15 szótagot tisztán, érthetően visszaadott, a templom oldalától 510 méter távolságról. A templom és a kiállóhely környékének kezező visszhangjai mellett támadhatott csak az az igazán csudálatot keltő visszszaverődés, melynek meghallgatása végett messze földről keresték föl Tihanyt. Ezelőtt két évvel a lapok tele voltak azzal a hírrel, hogy a visszhang némileg megromlott. A hang irányától jobbra emeletes villát építettek. Ha kiáltunk, hangunk először a villába ütődik, a villa visszhangja pedig beleütődik a templomfal visszhangjába. A visszhang tehát meg nem szűnt, csak megromlott.

Ha azonban még jobb villát s egyéb épületet emelnek a közelben, akkor teljesen megszűnhetik a visszhang. Akik a visszhangot regebben ismerik, azt mondják, hogy amikor a templom fala simára volt vakolva, a visszhang erősebb volt, mint a mostani durva vakolás mellett. Amíg Tihany egyébb részét évtizedeken keresztül kopáron hagyták, addig a visszhang utjának közelében fakat ültettek, amelyeknek növeése is veszélyezteti a Balaton vidékének nagy nevezetességét. A visszhang teljes meghalását megvárunk nem szabad. Az a visszhang ma már az irodalomé, a Balatoné, a hazu, édes mindnyájunké. Arról a visszhangról nagynevű jeleseink írtak: Csokonai Vitéz Mihály, Vörösmarty Mihály és még számos ragyogó tollú író. Közkinészeinknek, turistáink fontos, kedves és vonzó nevezetességeinknek fentartása nemzeti érdek. Tihany község eljárásága gondoskodjék tehát arról, hogy a visszhangot semmiféle más visszhang meg ne zavarja. A kérdéses utba épített villa eladó. A három parti megye, a balatoni fürdőhelyek, a Szent Benedek-rend és az érdekeltek, a 20.000 korona értékű villa lerombolási költségeit adják össze, indítsanak a költségekre gyűjtést, tegyenek ki Tihanyba perselyt. Minden turista szívesen áldoz néhány fillért. Mindenek előtt pedig hozzanak megyei szabályrendeletet, mely megtilt minden olyan építkezést, faültetést, mely a világhírű visszhangot veszélyeztetné.

NAPI HIREK.

A király születésnapja.

Ferencz József király születésnapja ma volt. A fellebogozott Debreczen város templomaiban istentiszteletek tartása mellett ünnepelték azt meg a hivatalos körök és a polgárság a katonaság külön diszkivonulással egybekötött tábori misét tartott. A szeretett felkent magyar király születés napját ilyen módon ünnepelték meg Debreczenben.

Föld a Kossuth sirjáról.

Nem ugyan Budapest városa jóvoltából és figyelméből, de mégis csak kerül föld, egy maroknyi föld a clevelandi Kossuth szobor talapzata alá a nagy Kossuth Lajos sirjáról. Ezt a földet Tóth András szobrászmesterünk Budapesten járván maga ásta a szent sírról a temető gondnokság engedélyével. A Budapesti polgármester uréknak ez sem jutott az eszébe.

Kossuth óda.

A Független Magyarország pályázatot hirdetett Kossuthódára. 300 korona volt a pályadíj. Több sikeres költői mű érkezett be,

a bírálók Pap Zoltán tiszalóki kerületi országgyűlési képviselőnek a Kossuth ódáját érdemesítették a pályadíjra. Ez az emelkedett hang, tiszta és hamisítatlan hazafias érzésű költemény erős lendülettel, dus és plasztikus formában, a nagy emlékek mellett hódolattal ünnepli Kossuth Lajos dicsőségét. Pap Zoltán, aki eddig is kiváló helyen állt korunk igazi magyar érzésű költői között, ezzel a költeménnyel az első sorba lépett azok között, akikben legtisztábban és legőszintebben szólal meg a nemzet lelkiismerete.

Az országos tűzoltó szövetség előadása.

A minap zajlott le az országos tűzoltó szövetség gyűlése Egerben, melyen a debreczeni tűzoltóság kiküldöttei is jelen voltak. A naggyűlés Publig Ernő h. tűzoltó főparancsnokot az országos tűzoltószövetség előadójává választotta meg.

A „Kossuth-ünnepélyt rendező bizottság”

1902. év Augusztus hó 18-ik napján, azaz Hétfőn délután 5 órakor a városháza nagy tanácstermében ülést tart. Az ülés tárgya: A program megállapítása és a rendkívüli városi bizottsági közgyűlés.

A zborói várkastély

Rákóczi Ferencz fejedelemnek volt a régi kedves vadász kastélya. A százhársfák susogó lombjai alatt szerelmes, kedves, nemes hitvesével itten sétálgatott, de hamar repültek el az ábrándok órái. A vérző nemzet tette hívta Rákóczit, a ki keseredett lelkű kurucz honfoglalóival a nemzet, a szabadság mentésére tanácskozott itt. Rákóczi régi kedves vadászkastélyának jelenleg Fábry Gyula sárosmegyei nagybirtokos a tulajdonosa, aki a régi Rákóczi kastélyban f. hó 20-án barátságos lakomát tart. A vendégszerető birtokos több írot hívott össze a Rákóczi emléke által szentelt kastélyba. A kedves magyar házban a többek között a következő vendégek jönnek össze: Szathmári Mór, a kiváló politikai író, a margitai kerület országgyűlési képviselője, Kunoss Ignác, a budapesti keleti akadémia tudós igazgatója, aki Thaly Kálmán doktornak a Rákóczi emlékeknek Törökországban való kutatásai alkalmával utitársa és kalauza volt, ott lesz továbbá Fényes Samu dr., a ki a nagyhatású, gyönyörű «Kurucz Feja Dávid» darabot írta és innét Debreczenből Kardos Samu doktor, aki a nagy Wesselényi Miklós báró életrajzának a megírásán dolgozik évek tartó munkásságával és nagy tanulmányával, továbbá lapunk felelős szerkesztője, ifjabb Mórócz Pál is . . . A zborói kastélyban, a Fábry Gyula baráti asztalánál felzendülnek az áldó szavak nagy Rákóczira és a régi dicsőségről susognak a hársfák . . . Felámad még a magyar! Felkell támadni, hahogy nem felejtí nagy Rákóczi emlékeit.

Sertés konzumvásár Debreczenben.

A debreczeni hentes iparosok nagyrésze sertés konzumvásár felállítását kérte a minisztertől, aki erre vonatkozólag kikérte a hatóság véleményét, valjon közszükséglet képez-e a sertéskonzumvásár felállítása. Ezzel a dologgal tegnap foglalkozott a városi gazdasági bizottság, amely nem véleményezi a sertéskonzum vásár felállítását, miután Debreczenben ennek a piacznak nem igen lehet megfelelő forgalmat biztosítani(?)

Debreczeni újságíró Amerikában.

A debreczeni hírlapírás egyik ifju tagja távozott el városunkból. Szebenyei József tegnap utazott el Amerikába, hogy részt vegyen a clevelandi Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyén, mint a „Magyar Nemzeti Szövetség” kiküldötte. Szebenyei József kollégánk, kinek egyik verskötetete nemrég jelent meg, továbbra is Amerikában marad, hol különben már több évet is töltött.

Papválasztási mozgalom.

A pap meghallgató küldöttség tegnap Balmazújváros és Hajdusoboszlón hallgatott papot. A küldöttség egy része nem volt jelen, annál nagyobb számban voltak azonban a csatlakozók. A küldöttség azon tagjai, a kik egyik-másik lelkészt a négy közül meg nem hallgatják: nagyon természetes dolog, hogy a meg nem hallgatott lelkész felől ezuttal érdemleges, kötelességszerű és számbavehető referátát nem is tehetnek. Nagy fontosságot kell tehát tulajdonítani annak, hogy mikor, hol és kik vesznek részt a paphallgatáson, — miért is ezennel ideiktatjuk azok neveit, a kik a tegnapi kiküldetésen részt vettek. A b.-ujvárosi lelkész-hallgatáson jelen voltak a küldöttség tagjai közül: Juhász Ignác (elnök) Pethő István és dr. Király Péter (dr. Varga Lajos ur H.-Szoboszlón lévén elfoglalva, csakis az istentisztelet végeztével érkezhettek B.-Ujvárosra; a predikáció utáni „könyörgés” és „Miatyánk” mondásnál azonban a templomban megjelent. A csatlakozók szép számmal és példás buzgalommal vettek részt a kiküldetésben, amennyire neveiket összeírunk sikerült a fentírt küldöttségi tagokhoz csatlakoztak: Konrad Sámuel, Pongó Lajos, Hódy Béla, Mészáros János, Bácsi András, Illyés János, Nicht József, Ablonczy Gedeon, Id. Bányai István, Szőlősi Dániel, Kovács Ferencz, Harsányi István, Tóth Sámuel, Horváth József, Nagy Sándor, Harsányi Imre, Facsar József, Bagaméri Péter, Tóth József, Némethi János, Farkas János, Kozák Mihály, Id. Szentesi Mihály, ifjabb Szentesi Mihály, Bogdán Lajos, Faragó Mihály, Püspöki György, Szücs Imre, Nagy Pál, Bancsi Sándor, Nagy Gábor, Kecskés József, László S., Gáthi J., Szebenyei József, Szigeti Ferencz, Szücs Mihály, Bundi Péter, Vöknny János, Oláh Mihály, Sallai István, Kecskés János, Fekete János, Szabó János, Dalmi István, Petrus József, Molnár József, Matleka Sándor, Sági Balint, Mészáros István, Böszörményi Imre, Ifj. Böszörményi Imre, Kiss István, Hiripi Gábor, Kovács László, Kecskés István, Bag-

di Károly, Aszalós Lajos, Nábrádi János, Madarász Ferencz, Csáki János, Szabó József, Fekete István, Zeke László és Gyöngy András.

Debreczeni munkások gyűlése.

A debreczeni munkások tegnap a Széchenyi-utcai téren gyűlést tartottak. A magok dolgával foglalkoztak arról tanácskoztak, hogy szomorú sorsukon miképen tudnának segíteni. Pár száz munkás gyűlt egybe és hallgatta Csizmadia Sándor budapesti kiküldött beszédét, ki a munkás és a földmivelő nép szomorú helyzetéről beszélt és végül szervezkedésre hívta fel a munkásokat.

Adolf Rosenbaum szégyelje magát!

Tek. Szerkesztő ur!

Minden nap olvasom a lapokban azt, hogy pártoljuk a magyar ipart, ma kezembe jutott egy körlevél, melyet egy bizonyos **Adolf Rosenbaum**. (Budapest, Gyep u. 16.) doboz gyáros küldözget, ajánlva magyar gyártmányait Debreczenbe német szöveggel. Szépen magyarosít Adolf Rosenbaum ur! Debreczen, 1902. aug. 12. Tisztelettel: egy vendéglős.

Adolf Rosenbaum szégyelje magát!

Eszküvő.

Háromszéki szotyori Nagy Károly budapesti kiváló tanár orgonaművész f. hó 5-én kelt egybe Ujházy Ilona kisaszonnyal.

Az ifjuság Jánosi Zoltánért.

A collegium hirdetési tábláján a következő felhívás jelent meg: „Felhívás diák-társainkhoz! Az ev. ref. főiskola városunkban időző fejsőbb tanuló ifjait felhívjuk, hogy a f. hó 20-án szerdán d. u. 2 órakor a főiskola olvasó termében tartandó értekezletre teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. Tárty: annak megbeszélése, hogy a diákság adjon kifejezést a főiskola egykori, kitűnő tanulója, széniora és tanára: Jánosi Zoltán lelkész ur iránt érzet szeretetének és nagyrabecsülésének az által, hogy folyó hó 24-ikén délután, a Jánosi Zoltán urnak a lelkész-választás ügyével kapcsolatban történő meghallgatására, Sámsonba kivonuló polgársággal együtt, minél nagyobb számmal menjen ki főiskolánk ifjusága is. A főiskola ifjuságának leghőbb vágya az, hogy városunk és egyházunk ismét magáénak mondhasssa Jánosi Zoltán a főiskola egykori kitűnő diákját és jeles tanárát, a kitől számosan tanultunk igaz önzetlen haza és szabadságszeretetet. Több akadémiai hallgató.

A délibábok hazája

ezimű darab a legteljesebb és legfényesebb sikert aratta az Uránia színházban. A fővárosi sajtó egyértelműen elismeréssel, elragadtatással nyilatkozik, ami kiváló, magyar író-társunk, Lovász Jánosnak irodalmi becsü igaz magyar lelkű, tiszta magyar nyelvű és életelevení darabjáról. E bírálatok közül néhányat közlünk is a lapunk tárczarovatóban. Az igazi magyar tehetséget és érdemet elragadtatással ösmérik el a legelső lapok is, mi itt a bemutatkozó előadásnak egy ked-

ves, nagy tetszéssel fogadott részéről emlékezünk meg. Ez az volt a midőn Lovász János a darab II-dik felvonásában a népies jeleneteknél pártbeszédnekél maga ült a felolvasó asztalhoz és a debreczeni tájkiértést is bemutatta a szöveg és a gyönyörű kép-jelenetek mellett. Bugyi uramék beszélgetése kedvesen hatott a hallgatóságra, mely lelkes tapsal és éljenzéssel jutalmazta a kiváló szerzőt, a ki a felolvasásával is remekelt.

Szemle a 7-ik Vilmos huszárezred felett.

A debreczeni 7-ik Vilmos Huszárezred jelenleg Arad környékén gyakorlózik. Tegnap Windischgraetz kőrczeg lovassági főfelügyelő, Schwitzer tábornok, Rieger vezérőrnagy szemlét tartott a debreczeni 7-ik huszárezred felett. A gyakorlatok után a felügyelő az ezred tisztikara előtt legteljesebb meglegedését fejezte ki és gratulált a tisztikarnak a legénység követésre méltó kiképzése felől.

A Debreczeni Protestáns Lap

legutolsó számában igen egyoldalulag és tendenciózusan foglalkozik a debreczeni papválasztás ügyével. Ugyanis a papválasztást politikai kérdésnek igyekezik feltüntetni, meg pedig a függetlenségi párt befektetésére. Azt írja ugyanis ez az egyházas újság „a politikai párt is kiakarja a maga részét venni s illetéktelenül újra beavatkozik a lelkesválasztás ügyébe. Ugyanis, mint a helyi lapokból olvassuk, a függetlenségi párt 10 tagu küldöttséget bízott meg a pályázók egyrészenek a meghallgatásával.” Ez nem igaz. Ezt a 10 tagu küldöttséget nem a függetlenségi párt küldötte ki, hanem a függetlenül gondolkozó ev. ref. papválasztó polgársagtekintélyes értekezlete, amely értekezlet megalakulásával mindenek előtt azt mondotta ki, hogy a papválasztás ügyét politikai kérdésnek nem tekinti. Ezt igazolja azon körülmény is, hogy a papválasztó 10 tagu küldöttségnek olyan tagjai vannak, a kik a függetlenségi párt semmitéle bizottságának nem tagjai. — Ez az igazság. Azért visszautasítunk minden rafogást. Pap hallgatni elmehet mindenki, aki csak akar és a hova neki tetszik, ellenben az egész természetes, hogy a polgárság csakis azokat küldi ki, akik iránt bizodalommal viseltethetik. Biztosítjuk a tisztelt egyházas újságot, ha a gróf Dégenfeld érdektársasága valaha a polgárság bizodalomára rászolgált volna, az évek hosszú során át folytatott írtó hadviselés helyett, ekkor most ezek az urak is élvezhetnék a bizodalomból származott megtiszteltetést.

Asszonyt kardlapozó őrmester.

Szegeden a Kossuth Lajos-sugaruton tegnap este megtámadta egy 46. gyalogezredbeli őrmester Beresey Miklós szegedi vasuti mozdonyvezető feleségét. Az altiszt kardot rántott a védtelen nőre, akit csak erős szövetű ruhája oltalmazott meg a súlyosabb sérülésektől. A főlháborító eset így történt: Vecsey Miklósné este fél tíz órakor a Kossuth Lajos-sugaruton lévő 103. sz. lakására igyekezett. A 93. sz. háza előtt egy padon üldögélt Sz. őrmester és egy ottani kereskedő. Mikor az asszony a ház előtt elhaladt, az őrmester fölkelte helyéről és felé tartott. Egészen odahajlott arzához és így szólt:

— Hova siet, édesem? Maradjon itt!

Majd illetlen ajánlatot tett, mire az asszony a karját fölemelte. — Erre az őrmester állítólag kirántotta hosszú kard-

ját, Becseyné ijedten hátrált, az altiszt feléje sujtott, de a kardnak csak hegye érte. Az asszony menekülni igyekezett támadója elöl, aki utána sietett és kardjával teljes erejéből rávágott. Az ütést Becseyné nehéz szoknyája fogta föl. Most már hangos szóval kiáltott segítségért. S éppen akkor, mikor az őrmester harmadszor akart kardjával az asszony fejére sujtani, a ház előtt ülő kereskedő rászólt:

— Gyere már!

Az őrmester érte visszafordult. Becseyné ez ijedelemtől betegen érkezett lakására. Jelentést a mérényletről dr. Pályf rendőral-kapitánynak és a 46. gyalogezred parancsnokságának.

Debreczeni honvédhuszárok nagygyakorlata.

Nagyszabásu gyakorlatokat végez az idén a Honvéd lovasság négy első ezrede, budapesti, debreczeni, szegedi és szabadkai huszárok. A négy ezred először dandárban gyakorol és pedig az I lovasdandár Szabadkán, a 2. pedig Kis-kőrösön, majd a honvéd lovassági felügyelő baró Zech tábornok vezetése alatt összpontosítva lesz mind a két dandár egy lovas hadosztállyá Bacs-Almásón. A hadosztály gyakorlat előreláthatólag szept. 10-ig fog tartani s annál is inkább felkelti a fokozottabb érdeklődést, mivel ritkán fordul elő, hogy lovasság ilyen nagy számban végezzen együttes gyakorlatokat. Különben honvédhuszáraink tegnap reggel mentek el erre a gyakorlatra.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátainknak és ismerőseinknek, a kik nagy gyászunkban vigasztalásunkra voltak: ez uton mondunk igaz köszönetet.

Debreczen, 1902. aug. 17.

Dóczy Gedeon és családja.

Sima Ferencz hazavágyik.

Az ő- és újvilágban oly sokat szerepelt és omegetett Sima Ferenczet elfogta a honvágy. Megunta az amerikai dicsőséget, amely úgy látszik keveset hozott a konyhára, vissza akar térni öröme, bánata és mulékony sikerei régi színhelyére. Miként most Nagyváradról jelentik, ez a honvágy nem minden alap nélkül való. Össze-függésben van egy érdekes birtokajándékozással. Ugyanis a nagyváradi telek-könyvi hivatalban Roheim Nánán bekebelezési engedélyt nyújtott be, melyben ajándékozás címén Sima Ferencznek a siteri parcellázásnál és birtokeladásnál kifejtett buzgólkodásáért a siteri Poheim-kastélyt, szőlőt kertet stb. Sima Ferenczné nevére kéri bekebeleztetni. A birtok mintegy 40.000 korona értékű.

Hamis bor.

A jó bornak nem kell czégér, — így szól a közmondás. Manapság azonban már a bort is meg a czégért is hamisítják, sőt talán a közmondásokat is. Olyan világot élünk, hogy az ember sohasem tudja mi az igazság és mi a hamisság. Elszaporodtak a csalók és szélhámosok, a kik a gyűjtőitől kezdve a kávéhagig mindent meghamisítanak. Még a párokát és a művaját, sőt a hamis fogat is hamisítják. A legveszedelmesebbek az élelmiszerhamisítók s ezek

közt a legtöbb kárt okoznak a borpancsolók, mert tönkreteszik a magyar bor régi jó hírét és megbízhatóságát. A törvény, a mely máig akkor készült, a mikor a filloxéra ismeretlen volt s a mikor a bőséges szüret vidám zajától visszhangos volt minden hegyoldal nem gondolt a borhamisító szigorú megbüntetésére. Így érthető azután, hogy most a hamisítókat csak kihágásért lehet megbírságotlani, a mi igen enyhe büntetés a súlyos vétségért. Érzik ennek az állapotnak tarthatatlan voltát a felsőbb hatóságok s a kodifikátoroknak most abban fő a fejük, hogy törvényt alkossanak a bor meghamisítói ellen. Addig is azonban, míg ez elkészül, a pénzügyminiszter más uton kísérti meg a büntetés szigorítását. Körrendeletet adott ki tegnap, amelyben utasítja a hatóságokat, hogy attól a vendéglőstől, a kit borhamisításon érnek, vonják meg a korcsma-engedélyt s ügyeljenek arra, hogy ne adjanak engedélyt ital-mérésre az olyan embereknek, kik részese a hamis borforgalomba hozásában.

Hangverseny.

Rácz Károly jeles zenekara ma este Rácz Károly személyes vezetésével nagy hangversenyt rendez az Emke kávéházban. A hangversenyre felhívjuk a közönség figyelmét.

Diszelőadás a Bikában.

Ma az Angelotti mulatóban a Bika szálloda udvarkertjében a király születési évfordulója alkalmából diszelőadás tartatik.

Halálozás.

Rankel József 47 éves korában e hó 17-én d. u. 6 órakor meghalt. Temetése f. hó 19-én d. u. 5 órakor lesz a Tizenháromváros u. 35. sz. háztól.

Tornaünnepély Debreczenben.

A Debreczeni Torna- és Kerékpáros-Egyesület" folyó 1902. évi szeptember hó 7-én (vasárnap) és 8-an (hétfő, ünnepnap) délután 1/2 5 órakor az egyesületnek a Nagyerdőn létesített új Sportterén, utóbbinak felavatása céljából országos Amateur Torna- és Kerékpár-Versenyt rendez.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen jó fiam végtisztességtétele alkalmával a részvételnek minden oldalról történt megnyilatkozása, fájdalomtól sebzett szívemre gyógyírként hatott. — Ugy a Ngs. tanárikar, mint drága emlékü fiam aemes szívü pályatársai, a jó barátok, ösmerősök, valamint azok is kik részvételjes soraikkal mélyen érzett bánatomat némileg enyhíteni igyekeztek. Fogadják ezuton — lsten áldását kérve rájuk — őszinte igaz köszönetemet. Debreczen, 1902. Aug. 16. H a l á s z Zsuzsanna s. k.

Elveszett

a piacon a főtőzde oldalon vasárnap délelőtt — egy piros ridikül, — mely tartalmazott két db. 50 koronás, egy db. 20 koronás papír és 9 korona aprópenzt, továbbá két kis kulcsot, egy szaldirozott

számlát. — A megtaláló kéri ezen tárgyakat a tulajdonos Balogh Zsigmondnál (Kölcsei utca 12 sz.) beadni ahol is illő jutomban részesül.

Változások a zónadijszabásban.

(Drágább lesz az utazás.)

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter legújabb rendelete folytán a magyar királyi államvasutak igazgatósága a jelenleg érvényben levő szénelydijszabáson változásokat tesz. Két új zónát állítanak fel és a távolsági forgalom első szakaszának beosztását az átmenet arányosabbá tétele szempontjából tíz-husz, illetve harmincz fillérrel fellemelelik. A miniszter utasította a magyar királyi államvasutak igazgatóságot, hogy új személydijszabást sűrűsösen dolgozza ki és még az év folyamán oly időben terjeszse jóváhagyás elé, hogy az új dijszabás mielőbb, de legkésőbb a jövő évi január hó elsején életbe léptethető legyen.

Az új zónadijszabás a tizenegyedik zónán túli utazás díjtalanágát megszünteti és két új zónát létesít; 15 iket és 16-ikat. A XV. zóna kezdődik a 301. kilométernél és tart a 400-ig; itt kezdődik az új zóna, amelynek nincsen megszabott határa, úgy, amint eddig a XIV.-nek sem volt.

A nagy távolságokra való zónaváltoztatáson kívül megváltoztatja a reform a távolsági forgalom 1. és 2. vonalszakaszát is. Az 1. vonalszakasz ezentúl öt kilométer helyett hét kilométer lesz, tehát a 22 ik kilométertől a 27-ik kilométerig fog terjedni.

E távolsági változtatáson kívül megváltoztatja a reform a menetárakat is, és pedig:

Az 1. távolsági zóna menetár lesz 1.50, 1 és 063 korona az I. II. III. osztályban, holott eddig 30, 20 és 19 fillérrel olcsóbb volt.

Ezen a drágításon kívül lényegesen megdrágul a nagy távolságra való utazás.

A 14. zóna ára változatlan marad de csak 300 kilométernyi távolságra érvényes. A két új zóna menetárát és az utazásnak az eddigihez képest való megdrágulását mutatja az alábbi táblázat:

Személyvonat

XIV. zóna	18 K. (I. o.)	12 K. (II.)	8 K. (III.)
XV. "	21 "	14 "	9 "
XVI. "	24 "	16 "	10 "

Gyorsvonat

XIV. zóna	24 K. (I. o.)	16 K. (II.)	10 K. (III.)
XV. "	27 "	18 "	11 "
XVI. "	30 "	20 "	12 "

Fiuméig, Predeálig Lawooneig, vagy bármely 226 kilométeren túli állomásig, ahová az ember eddig 18 koronáért utazott a személyvonat és 24 koronáért a gyorsvonat elsőosztályán, ezentúl hat koronával drágábban jut el az ember. Az első osztály drágább lett 3—6 koronával, a második 2—4 koronával, a harmadik 1—2 koronával, vagyis az eddig gyorsvonaton érvényes maximális menetdíjak lesznek ezentúl a személyvonat maximális menetdíjai, ami a drágítás jelentékeny voltának legjobb mértéke.

E drágítással szemben az utazó közönség — a reform által oly előnyhöz jut, a melyet egyszer jogtalanul elvettek tőle. Ez az előny abban áll, hogy a távolsági forgalom három utolsó vonalszakában is joga lesz az utasnak az utazást megszakitani és pedig 24 órára, miáltal elérhető lesz az,

hogy a menetjegyek, érvényességének — továbbra is 24 órai tartama — legfeljebb 48 órára terjedjen. A polgári dijszabásnak részleges emelése folytán előreláthatólag a szolgálatban levő katonaszemélyekre nézve megszabott legmagasabb menetdíjakat is emelni kell majd.

Sport.

A Sport orvosi szempontból.

Az „Egészség“ legutóbbi számában dr. Hollós József tollából e cím alatt igen érdekes cikk jelent meg, melyet időszerecségénél fogva melegen ajánlunk minden sportot űzőnek szíves figyelmébe. Szerző az ókori hellének sportját jellemezve, összehasonlítja az akkori olympiai játékok győztesét a maival s így kiált fel: „Valóban a görögök utólréhetetlen plasztikájában egy férfi-szobor az arányok megtestesült harmoniája, mialat a női test maga a legfenségesebb költészet. Harmonia, költészet! Mennyire átalakultatok a modern fölfogás mesterkétségében! Ma a „rekordok“ bárdolatlan hőst veszi a hir szárnyára, a nő pedig fűzővel s a divat egyéb természetellenes kinövésével teszi önként ruttá, mit a természet szépek alkotott.“

Attérve a testedzés és sportolás mai alakjára es módjára, felveti azon kérdést, vajjon az föntartja e a test egészességét s fejlesztie a szervezet ellentálló képességét rs erejét. S erre a kérdésre mint orvos azt feleli, hogy: „a sportok manapság szokásos módja a legtöbb esetben fölötte karos a szervezetre, az egészsegét veszélyezteti, az ellentálló képességet csökkenti, az elettartamot nagy mértékben megrövidíti.“

Ezután kimutatja a szerző, hogy az orvosok előtt újabban különösen a szivbajok egy sajátságos alakja ismretes; a sziv kifasadt, nem húzódik többbe jól össze, megbénul s ezt főleg a szivizomzat túleröltetésének tulajdonítják. Az erőltetett testmozgés következtéaen a sziv izomrostjai meghosszabbodnak a rekeszek megnagyobbodnak s a sziv egész terjedelmében kitagul.

Az 1895. évi budapesti táv evező versenyen több orvos négy versenyzőn érdekes megfigyeléseket es méreteket eszközölt; valamennyinek a szivmüködése szabálytalanságot mutatott sőt egyik-másiknál azt még másnap is tapasztaltak. Az izmokon pedig óriási anyagvesztéséget konstátáltak ugyannyira, hogy a combok térfogata 1/2—2 cm. rel kisebbedett. „Hogy a sport örületes tulhajtásaira rámutassak, elegendő emlékeztetnem a maraton 30 kilométeres futásra, a Balaton verseny átúszására s az esztelen kerekpárversenyekre, mely utóbbiaknál legvagyobb „rekordok“ „föllallitói“ immáron a gyorsvonat sebességét is elérték. Pedig az erőltetett, főleg hegyre való kerekpározas a legnagyobb veszélyeket r-ji a szivre, mert az óriási izommunkán kívül a test előrehajlásából származó rendetlen légzés is szerepel szivgyöngeség kivallója gyanánt. Az amerikai életbiztosító társulatok igen helyesen magasabb díjért fogadják el kerekpározosok biztosítását. Sőt külön specialisták is működnek „kerekpár betegségek“ számára.

Ha mindezek daczára egyes athleták „nem törnek le“, hanem óriási testi erő és kitaras felett rendelkeznek, ez a sziv csodás alkalmazkodásának tulajdonítható. Az ilyenek szive kétszer, sőt háromszorosan is nagyobb a rendesnél, de ez nem jelenti egyszersmint a nagyobb egészsegét. Mert azt mondja a szerző: „A jelenben talán igen, mert nagyobb

munka kifejtésére kisebb visszahatást tanusít, de az élettartamára és a későbbi évtizedek egészségére nagyon is szomorú viszonyokat árul el.

S a való élet igazat ad a szerzőnek, mert gyakran tapasztaljuk, hogy a legerőteljesebb férfiak, kiknek hatalmas mellkasuk, s herculesi izomzatuk van, éppen életüknek delén hallnak meg. S itt hivatkozik a nemrégiben elhalt török birkozó Karah Ahmed esetére; e rettenetes izomzatu birkózót alig 35 éves korában szintén röktöni szívbénulás ölte meg.

A sport tulhajtást még veszedelmesebb azokra, kik már valamely szervi bajban szenvednek, például szívbajban, tüdőgúgulásban, vesebajban, elhíjasodásban stb. — Szilágyi Dezső tragikus halálát is ilyenfajta hirtelen szívbénulás idézte elő, pedig atleta alkattal, hatalmas izomzattal bírt, mellkasa 117% átmérőjű volt, de ő is kissé tulhajtotta a testedzést akkor, a mikor már nem kellett volna ezt tennie.

Szerző érdekes és tanulságos cikket a következő szavakkal fejezi be: „Kétség-telen, hogy a sportok manapság szokásos gyakorlása, mely farasztó trainingekkel és kimerítő versenyekkel kapcsolatos, a mondtak értelmében föltötte káros és veszélyes. A sportolást joggal kétélű fegyvernek tekinthetjük, mely azt, ki vele észszerűleg, mérséklettel él, megedzi, erősíti, ellentálló képességét növeli; de épp az ellenkezőjét cselekszi annál, ki a testgyakorlást szertelenségbe viszi. A hivatásos athléták mind korai halállal multak ki, s ujságaink „sport” rovatában szerepet vivő ifjaink, a rekordok hősei és javítói ne igen kecssegtessék magukat hosszú életkorral.”

Szívleljük meg e jó tanácsokat.

K. B.

IRODALOM.

Hajh de porzik . . .

Hajh de porzik ez az ut!
Csillag bérlo lova fut,
Kifut tán a világból,
Felre, paraszt, elgázol.

Néz a paraszt utána,
S gondolkodik magába. —
Nagy hatalmu szent Isten,
Hogy változik itt mindenél!

Vedlik minden, mindenre:
Az én munkám teleké;
A telek meg, ha rára!
Csillag bérlo lovává.

Igmándi Miklós.

A „Vasárnapi Ujság”

augusztus 17-iki száma 27 képpel s a következő tartalommal jelen meg: „Szent István királyszobrá és a budavári Halászbástya építményei” (képekkel). — „tkarus” költemény Dénes Tibortól. — Regénytár „Varga Imre.” Regény. Irta Vértési Arnold (Goró Lajos rajzaival). — „Piscevics tábornok vándorlásai és kalandjai.” Saját elbeszélése. A szláv eredeti után közli Huszár Imre (képekkel). — „Arsaf.” Elbeszélés. Irta Frank R. Stockton. Angolból fordította S. A. — „Angol koronázási-jelvények és szokások.” — „Besszarabiában.” Uti rajz Kovács Gézánetól (képekkel). — „Gabonaművelés Amerikában.” — „A vásárcsarnok hajnalban” (Goró Lajos rajzával). — „Erzsébet királyné szobra Pöstyénben” (képekkel). — „Szabó János” (arczképpel). — „Laky Demeter” (arczképpel). — „Inczedy

László” (arczképpel). — „A budapesti állatorvosi főiskola” (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyesületek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, „Politikai Újdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker., Egyetem-utca. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb ujság; a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

A közönség köréből.*

A debreczeni lelkészjelölés epilógusa.

Sokszor és méltán kifogásolt egyházi törvényeinknek homalyossága és fogyatékos-sága sok zavarra és kételyre szolgáltatott már okot. Egyházi szervezetünk egyike a legesodálatosabbaknak, alkotmányossága olyan pictus masculus feléve kezd válni, mint ami ilyen önálló államiségünk s minden demoratismusa daczára tele van aristokratikus vonásokkal. A személyi és dologi fogalmakat két nagy zsinatunk még nem tudta tisztázni, innen van, hogy a legegyszerűbb dolgokban is tévedés esik néha. Utóvégre is tévedni emberi dolog. Ilyen tévedés történt, mint alább kimutatandom a legutóbbi debreczeni lelkészjelölés alkalmával.

A tévedést előttem ismeretlen e yén kimutatni igyekezett, Ajtay Jenő lelkész ur pedig az eljárás helyességét vitatta. Vártam hogy a rópiratnak ismeretlen szerzője feleljen Ajtay urnak, minthogy pedig az mind-ezideig nem jelentkezett: azért bátorkodtam én is sorompóba lépni és Ajtay urat téves állításairól felvilágosítani.

Azt állította Ajtay J. ur, hogy Hajdu Zsigmond püspöki titkár a püspök által alkalmaztatott (mintegy magán titkár?) s ezt az egyházkerületi gyűlés egyszerűen tudomásul vette.

Nagyon téved Ajtay ur, mert nézze csak meg az 1897. évi e. ker. j. könyv. 229. számának végzését, ahol ez áll: Püspök ur előterjeszti, hogy titkárul Hajdu Zsigmondot . . . alkalmazta. Püspök ur intézkedése meg-e r ő s i t t e t i k s t b. Már pedig; mint toll-forgató ember elismeri tán Ajtay ur, hogy van valami különbség tudomásul vétel és megerősítés között?

De nem tekintve azt, hogy Hajdu Zsigmond e. ker. gyűlés által megerősített püspöki titkár, az ő rendes lelkészi — s nem segédlelkészi — mint amilyen minőségben vele a jelölő bizottság elbánt — jellegét napnál világosabban igazolja az 1898. évi konventi j. könyv 10. száma. Itt ugyanis szóról-szóra ezek olvashatók:

10. sz. VII. szakasz. 2 p. H. Zs. a tiszántuli egyházkerületben állandó püspöki titkár . . . most az iránt folyamodik, hogy ő mint rendes lelkész jellegű püspöki titkár az orsz. gyámintézetben továbbra is rendes tagnak elismertessék.

Végzés 13. sz. Hajdu Zsigmond tiszántuli püspöki titkárt mint r e n d e s lelkészi jellegű egyént a gyámintézet rendes tagjául elismeri, utasítván, hogy magát az illetékes egyházmegye kötelekébe vétesse fel.

Hogy tehát Hajdu Zs. csakugyan rendes lelkészi — s nem segédlelkészi — jellegű egyén, azt a konvent elismerte. Őt tehát e 201. §. alapján a választásból kizárni nem volt jogos eljárás.

Kovács János népiskolai felügyelő lelkésznek jellege ily világosan még rendezve * E rovatban közöltékért nem vállal felelő-séget a Szerkesztőség.

nincs, de miután ő állandósított — legközelebb rendeztetni fog. Mindazonáltal erősen kétséges dolog, hogy ha már valaki egyszer rendes lelkészsé felavatott, lehet-e annak segédlelkészi jellege. Avagy avattak-e fel valaha segédlelkészt itt e nagytemplomban rendes lelkészsé.

Természetesen csak azon esetről lehet szó, ha a felavatott lelkészt felsőbb egyházi hatóság ezen minőségétől jogerőre emelkedett ítélet által meg nem fosztotta. A rendes lelkészsé avatás jogi hatálya még rendezetlen dolog egyházi jogéletünkben, a kérdés megoldása a jövő zsinat teendője leend.

Az itt elmondottakhoz bővebb magyarázatot nem fűzök, felesleges is az! Hogy a felelősség kit terhel? Kétséges dolog. Senkinek sem káptalan a feje, hogy gombamódra termő — sokszor egymásnak ellentmondó — felsőbb hatósági végzéseinket megtarthassa.

Mondhatják, hogy annak, kinek ily zavaros jogi helyzete van, kötelessége igazolni állapotát a jelölő bizottság előtt s felhívni a bizottság figyelmét a vonatkozó végzésekre.

Egyéb iránt béke velünk.

P. G.

CSARNOK.

Vaterloo.

Erckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: Ifjabb Mórócz Pál.

Futólépésben rohantunk a falun keresztül. Valóságosan dühöngött a legpipogyabb katona is, hogy porosz még mindig nem jutott a szuronyunk elé. Egy óra is beletelt, míg felfogtuk a helyzetet, hanem azután ekkor tört ki az igazi felháborodás. Előbb csak suttoztunk-bugtunk, de azután magunkból kikelve szitkozódunk. Valóságosan lázongott a zászlóalj. Az egyik rész azt mondta, hogy a XVIII-dik Lajos által kinevezett tiszteket elkel kurgatni. Mások azt vitatták, hogy minket, mint a birkanyajat, tömegesen ellenséges kézre akarnak adni. Elvagyunk arulva. Mások ismét a tábornagyokat vádolták arulással, hogy tehát valamennyijöket haditörvényszék elé kell állítani és agyon kell löni; de volt még több másfele össze-vissza beszéd is.

Majd később álljt parancsolt az őrnagy. Az arczvonul elé lovagolva kiáltotta, hogy az arulók megkéstek, mert ugyanaznap már megtámadta a seregünk az ellenséget s lecségték a n v u t i d e j e az arulás gyümölcsét élvezni. Rajtok csapott a seregünk. Tönkre vertek őket.

E szavakra csillapult némileg a többség haragja. Ismét rendezkedett menetelő csapatunk és egyik a másikat vigasztalta, hogy megkéstek az arulók.

De igazán csak akkor örült meg mindenki, midőn ugy tiz órátajt, a balszárnyról, mintegy öt-hat óra távolsághól, a Szambre tulsó oldaláról ágyuzás dőreje morajlott felénk. A legénység a szuronyra dugta a csákót és magasra emelvén kiáltottuk:

— Előre! Éljen a császár!

Sok vén katona sirt az elérzékenyülés miatt. A nagy mezőségen szakadatlanul harsogott a kiáltozás. Ha az egyik ezred abba hagyta, akkor a másik kezdette előlről. De az ágyuzás is szünet nélkül morgott. Gyorsítottuk a lépést. Hét órátajt Charleroinál masiroztunk, midőn a futár megérkezett a parancscsal, minekünk a jobb szárnyat kellett támogatni.

(Folyt köv.)

M. á. vasutak menetrendje 1902. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

	ó.	p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	12 —	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Csak Szatmárig	reg.	5 10
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 57
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 01
	m. áll. v.-tól	reg. 5 28
	vásártérről	reg. 5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	d. u. 4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u. 4 15
	m. áll. v.-tól	d. e. 11 20
	vásártérről	d. e. 11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 21
Ohat-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 25
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 1 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	6 50
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8 30
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2 00
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. atszállással).	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 42
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03

M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32
" " " " gy.-v.	d. u.	12 16
" " " " " "	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	reg.	12 07
Kassa—Miskolcz felől	este	7 53
	vásártérré	reg. 8 04
	máv.-hoz	reg. 8 17
B.-Sz.-Mihály —	vásártérré	este 6 14
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este 6 35
	vásártérré	d. u. 3 21
	máv.-hoz	d. u. 3 30
F.-Abony felől vásártérré	d. u.	5 30
" " " " m. á. vhoz	d. u.	5 45
Ohat Köcs Polgár felől vásártérré	este	7 42
" " " " m. á. vhoz	reg.	8 —
Derecske N. Léta felől	reg.	7 18
" " " " " "	d. u.	3 13

APRÓ HIRDETESEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Óvadékképes szikviz

elárusító jó fizetés mellett felvétetik. Teleki utca 100.

Egy fiatal ember

irodába azonnali belépésre ajánkozik. Czim a kiadóban.

Mamsell ki önálló

munkásnő és finom izléssel bír, azonnali belépésre kerestetik. Kohn Katicza divatárúsnő Pécsent.

Tanuló felvétetik a

Lovas és Kosárka nődivatáru kereskedésébe Debreczen, Piacz-u. Vecsey ház.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő” használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Magtár s gőzmalom

részvények eladók. Czim megtudható a kiadó hivatalban.

Csere kerestetik.

Szomolnoki (Szepesmegye) intelligens zsidó család 13 éves leány helyett megfelelő cserét keres. Czim a kiadóhivatalban.

Honvéd

tiszthelyettesi egyenruhát keresek megvételre. Czim a kiadóhivatalban.

Korpa

István malmi házhoz szállítva legolcsóbban kapható Deutsch Albert és fia cégnél Hatvan utca.

Egy csinosan

butorozott szoba külön bejarattal minden órán kiadó Verbőczy u. 4.

Építő mesterek és építetők figyelmébe!!

Néhai Balogh Mihály hagyatékához beletárolt nagy mennyiségű gerendák, épület fák, állásfák, állás deszkák, foszni deszkák, mintegy 14–16 öles épülethez szükséges fa alkatrészek f. hó 21-én d. e. 9 órakor s a következő napokon a Balog féle téglagyár telepen árverés útján fognak értékesíteni.

Hajdu-Böszörményben

a főtéren több üzlethelyiség, fűszer, fodrász, órás stb. üzleteknek igen alkalmas, azonnal kiadó.

Értekezhetni **Kövér és Társa** cégnél H.-Böszörményben.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárában.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

≡ Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ≡

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszerára és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)